

שופתי ה'ח

מטרתנו: להאיר עניי מבקשי ה', לסייע ליבנם בעסקי פנימויות תורת החסידות
במושגת רבינו הבעל שם טוב והלמידיו הקדושים
ולדעת את המעשה אשר יעשו לקיים מצוות ה' באופן הראוי ובכונה נכונה

חן החסידות

ביאור מאמר אחד מספרי חסידות
עם הקדמות וכללים מספרי שפתי חן, וביאור משולב

ספר השבוע:

ליקוטי תורה (לבעל התניא וזה"ה, ד"ה ויאמרו אל כל עדת)

הקדמות וכללים

א) עשר ספירות: השי"ת ברא עשר ספירות קדושות להנהיג בהם את העולם, שהם: כתר חכמה בינה, חסד גבורה תפארת, נצח הוד יסוד מלכות.^(א) והם מתחלקים לארבעה, כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה, כזה: חכמה [אות ו'], בינה [אות ה'], תפארת הכולל ששה קצוות חג"ת נה"י [אות ו'], ומלכות [אות ה'].^(ב)

ב) תפארת ומלכות: עיקר הנהגת העולם הזה הוא על ידי יחוד ספירות תפארת ומלכות הנקראים קוב"ה ושכינתיה, תפארת הוא בחינת זכר דוגמא לאדם התחתון, מלכות היא בחינת נוקבא דוגמא לאם הבנים שמקבלת מבעלה צרכי הבנים ומגדלתם, והם נקראים גם בשם זעיר אנפין (תפארת) ונוקביה (מלכות).^(ג)

ג) מלכין קדמאין: כשיצאו העשר ספירות בפעם הראשון נעשה בהם הענין של שבירת הכלים, וענינו הוא, כי כל מדה ומדה כלולה מאור וכלי האור' הוא חיות אלוקי המחיה אותה, והיכלי' הוא המגביל ומצמצם ומחזיק את האור. אבל באותה שעה עדיין לא היו מתוקנים כפי הצורך, ונקראו עולם התהו, וזה גרם שלא היה כח בהכלים לסבול את האור הגדול של השבע ספירות תחתונות (חב"ת נה"ם), ולכן נשתברו הכלים,^(ד) ונפלו למטה במקום הקליפות, ביחד עם כמה ניצוצי אור שנפלו עמם כמנין רפ"ח, ואלו הניצוצין נתלכשו בכל דברים הגשמיים הנמצאים בעולם, וזה נקרא קליפת נוגה (קליפת המאירה) כי היא ניצוץ קדוש המאיר בלבוש גשמי.^(ה)

ד) העלאת ניצוצין: כל עבודתנו בעולם הזה בתורה ומצוות הוא, לברר אלו ניצוצי הקדושה שנפלו במקום השבירה ונתלכשו בקליפות, ועל ידי עבודת בני ישראל מתעלים הניצוצות וחוזרים

חן השבוע

מאמר התבוננות בענין הפרשה והזמן

מצות לוייה

אחד מהמצות הכי חשובות שבזכותה נצא מהגלות, כמאמר הצדיקים על מה שאמר השי"ת לאברהם אבינו (פ' לך) בך חותמיך, שחתומת הגלות יהיה בזכות מדתו של אברהם אבינו שהוא עמוד החסד, ומה היו החסדים שעשה אברהם אבינו, שעמד כל היום וכל הלילה והכניס אורחים לביתו ונתן להם אש"ל מלא, כמו שאמר הכתוב (בראשית כא לג) וַיֵּשֶׁע אֱשֶׁל בְּבֶאֱר שְׁבַע, ואיתא במדרש שתיבת אשל ראשי תיבות אכילה ושתיה, אלא צריך להוסיף גם ללוחם בצאתם אכילה ושתיה, ולא זה בלבד שהוא חלק מהמצוה אלא גם לדרוכם, ולא זה בלבד שהוא חלק מהמצוה אלא גם גמר ותכלית המצוה (ענין שם ברבינו בחיי), עד שאמרו חכמינו ז"ל (סוטה מו) דיבור מחריד, כל שאינו מקיים מצות לוייה כאילו שופך דמים.

ומסופר שהיה איש אחד עשיר שהיה בעל מכניס אורח גדול באופן נעלה, ולבסוף נשרף ביתו וכל אשר לו רחמנא ליצלן, ושאלו את הגר"א מוילנא זלה"ה מדוע לא הגינה עליו זכות מצות 'הכנסת אורחים' שהיה זריו מאוד לקיימה בהידור רב, והשיב להם, מפני שמנהגו היה לקיים רק מצות אכילה ושתיה ולא מצות לוייה, ומזה נשאר מתיבת אשל רק אותיות אש, לכן המשיך בזה אש, ולא היה כח בהמצוה להגין עליו למנוע את האש כיון שהוא בעצמו גרם להביאה. הגם שבדודאי לא יקופח שכרו של האיש הלז, ויקבל שכרו משלם מן השמים על כל פת לחם שנתן לעובר אורח, אך המצות הם מלאים חיות ופועלים למעלה ענינים גדולים ונוראים, וכיון שהמצוה שלו עורר למעלה את הסגולה שלא באופן הראוי נתעורר כח האש, ובכן כאשר יפתח בחזרה את ביתו החדש ויתן לאורחים אכילה ושתיה וגם יקיים מצות לוייה, אז לא יהיה לו עוד שריפה, ויוגדל שכרו פי כמה.

ולהבין למה באמת חמור מצות לוייה כל כך, יובן על פי הידוע מכמה צדיקים שהנתבאו בסגנון אחד, שכאשר האדם מלווה את חברו כשהולך לדרוכו, אזי נכנס תכונת המשלח בתוך השליח כי שלוחו של אדם כמותו (קדושים מא), ונמצא שזה האדם ההולך על הדרך אינו אותו האדם שהיה מקודם.

ומה נפקא לן ענין זה,

דהנה אמרו חכמינו ז"ל (שבת לב), שבשעת הלידה מתעורר חס ושלוש קטרוג על הנשים, כיון

למקור שורשם בקדושה,^(א) ומכח העלאת הניצוצין על ידינו מיתוסף כביכול כח בספירות העליונות, ונתקנים בנין קומת התפארת ומלכות על מתכונתם, ובכח זה אפשר להיות יחוד קוב"ה ושכינתיה (תפארת ומלכות), וירד שפע חיות לצורך הנהגת עולם הזה, וכל העולמות מתברכים בשפע רב.^(ב)

ה) לאה ורחל: ספירת מלכות מתחלקת לשתים: א) חלק התחתון של קומת המלכות נקראת רחל, כדוגמת רחל אמינו אשת יעקב שהיתה עקרת הבית, וכמו כן עיקר ההשפעות הנצרך להנהגת העולם והתגלות אלוקותו למטה בעולם הזה, תלוי בתיקון ובנין חלק הזה, שכשהיא נתקנת כראוי אז נעשה יחוד תפארת עם רחל, וממנה נולדים השפעות מרובות, וזהו עיקר תכלית יחוד קוב"ה ושכינתיה, ותיקון בנינה הוא על ידי הדיבורים ומעשים טובים שלנו.

ב) חלק העליון של קומת המלכות נקראת לאה,^(א) כדוגמת לאה אשת יעקב, והוצרך לישא אותה בלי ידיעה כיון שעיקר חיותה הוא על ידי ספירת בינה שהוא עולם המחשבה, ועל כן עיקר תיקון בנינה הוא על ידי עבודת המחשבה שלנו, ובתיקונה נעשה יחוד של תפארת עם לאה, אמנם אין זה עיקר תכלית השפע הנצרך לגילוי אלוקותו יתברך בעולם.^(ב)

ז) דור המדבר: כל הנשמות של דור המדבר נולדו מן היחוד של תפארת עם לאה, ועל כן לא היתה נוהגת בהם כל כך מצוות מעשיות, ועיקר עבודתם היתה במחשבה ודביקות, ועל כן נקראו דור דעה, אבל הקב"ה רצה שיכנסו לארץ ישראל ששם עיקר עבודת תיקון חלק המלכות הנקראת רחל על ידי עבודה במעשה, כדי לגרום יחוד תפארת עם רחל, שזוהו עיקר שלימות יחוד קוב"ה ושכינתיה.^(ג)

חן המקור

א. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה א, ובהקדמה ב, ובהקדמה ה. ב. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ח. ג. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ז, ושם הקדמה כו עמ' תפה, וע"ע שם באות ג. ד. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' לו-מ. ה. מבואר באריכות בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' מ-מא. ו. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' לו-מז, וע"ע הקדמה ד עמ' סז. ז. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ז, ושם בהקדמה טו, ובהקדמה כו. ח. ראה מענין לאה ורחל בשפתי חן הכללי הקדמה ח עמ' קסו, אות כח. ט. על פי המבואר בע"ח ש"ב פ"א, בתוספות ביאור של רבינו הבעל התניא בהמשך ביאורו.

הקדמה

האור כפי השגת האדם:

עד הנה נתבאר שקדושת השבת גדולה מאוד עד אין ערוך, וכאשר האדם יטהר את גופו ונשמתו תיכף יאיר עליו מן השמים אור הנפלא של שבת קודש, אך כל זה תלוי באיכות נשמת האדם וגודל הבית קיבול הרוחני שלו, כי אם יאיר עליו האור בריבוי יתירה באופן שגופו אינו יכול להכילה, או יהיה חס ושלום שבירת הכלים חס ושלום, וכפי המעשה הידוע שסיפר הרד"ק מנאסאיד זלה"ה, על איש אחד שהיה איש פשוט וריק וגם לץ שהיה נקרא בשם 'הירשל מאסיעפער', שבעבור מצוה

ספר סידורו של שבת (שורש הראשון ענף ג - המשך עלה ה)

גדולה שעזר לרבינו הקדוש בעל באר מים חיים זלה"ה, זכה לקבל ברכתו בקדוש שירגיש קדושת השבת (המעשה הועתקה בגליוניו הראשון לפרשת נח), ואמר הרד"ק מנאסאד זלה"ה שאור הנשפע מן השמים מגיע לכל אחד כפי הכלים שלו שיוכל לקבלם, וכל מה שהאדם מתעלה כן יותר מתגדל השפע הרוחני שמקבל מן השמים, אכן כיון שזה האיש היה מגושם, לא היו לו לנפשו כלים הראויים להחזיק את האור הגדול שקיבל, כי האור נשפע בריבוי כפי השגת הצדיק הקדוש, ולכן רץ ברחובות קריה מגודל אור קדושת השבת שבערה בקרבו מבלי הגבלה, אך זכות הצדיק עמדה לו שסוף כל סוף נודרך ונעשה כלי מוכשר לקבל האור הגדול שקיבל.

המשך בעמוד ג

חן החסידות המשך בעמוד א

ליקוטי תורה (לבעל התניא זלה"ה, ד"ה ויאמרו אל כל עדת)

עיקר תיקון המלכות על ידי 'מצוות מעשיות'

תיכון הענין: נשמות המרגלים נולדו מחלק העליון של המלכות הנקראת 'לאה' ועל כן לא רצו אלא עבודה במה"ש שבה, אבל הקב"ה רצה שיתקנו חלק התחתון הנקראת 'דחל' בכניסתם לארץ ועבודה במעשה

מלכות לאלילות, דהיינו חלק המלכות התחתונה הנקראת 'דחל' סוף כל דרגין, צדדי לקיים שם המורה ומלות 'צדבור וצמעה' דוקא, שעל ידי זה יהיה צמיגת גילוי אור אין סוף שיצקו האורות, הלא זה אפשר לקיים גם על ידי המורה ומלות 'צרותניות' ולא צעשייה גשמיות, דהיינו כי גם צעולס המחשבה יש כל פרטים הנמנאים צדבור וצמעה, מאחר שהדיבור נמשך מן המחשבה, ואם כן כל מצוה ומצוה שמקיים צדבור או צמעה גשמיות, יכול הוא לקיימה צרותניות צמעה מחשבה, ועל ידי זה יהיה גם כן למעלה צמיגת גילוי אור אין סוף, וכדומה שאמרו בצברהס (קידושין פב.) 'קיים אברהם את כל המצוות כולה עד שלא ניתנה', ואי אפשר לומר שקיים כל המצוות 'צפועל' ממש, שהרי יש כמה מצוות שלא היה אפשר לו לקיימן כלל, אלא שקיים אותם 'צרותניות', שהמשך כל האורות עליונים הנמשכים על ידי המלות - וכמו כן היו צדורים המרגלים שיקיימו המלות 'צרותניות' דהיינו צמעה עולם המחשבה, ועל כן לא רצו ליכנס לארץ ישראל.

אך צמאת היו מוטעים, שהעיקר הוא לעשות צדק דוקא, וכמאמר תכמינו ז"ל (סוטה טז) כמה תפלות התפלל משה ליכנס לארץ ישראל, ושאלו וכי לאכול מפירותיה היה נרין, אלא לקיים את המצוות התלוים בה, והיינו שרין להמשך את האורות העליונים שיצקו את הכלים ויסרו הצמצומים וההסתרות שבעולם, שאי אפשר לגרום המחשבה זו אם לא על ידי 'מעשה' דוקא ולא צמעה, והטעם הוא משום דיש כלל: 'סוף מעשה עלה צמעה תלה' - כלומר, מה שעושים בסוף של כל הפעולות, זהו סימן שבמחשבה היתה זאת ראשונה לכל הפעולות, וכמאמר (ספר יצירה פ"א מ"ו) 'נעון תחלתן בסופן', שכל דבר שהוא גבוה ומרומם יותר צעט, יתלבש דוקא צדבר היותר נמוך, וכענין מאמר רבותינו ז"ל (מדרש משלי כב טו) 'די תכימא ברמיזא', דהיינו כשיש עקל עמוק מאד אשר אי אפשר להסבירו לזולתו על ידי אותיות הדיבור מגודל עמוקותו אשר לא יכלו אותו אותיות הדיבור, ולא יהיה יכול להוביל דבר, עם כל זה יוכל להציגו לזולתו על ידי רמז צמעה גשמיות, וממזה שיש יתרון לטענה ורמיזה שהיא גשמיות יותר מאותיות הדיבור שהם רומיים, זה שדבר הגבוה יותר יתלבש בהם דוקא ולא צדיבור, וכמו כן יוצן למעלה שלהיות המשכה עליונה, להיות גילוי צמיגת מוחין דגלות שיצקו האורות את הכלים, אי אפשר לעורר זה כי אם על ידי מעשה דוקא ולא על ידי צמיגת המחשבה משום ד'נעון תחלתן בסופן'.

המשכת אור אין סוף. אך הענין יוצן על פי מה שכתוב צהר (תרוכה קב.), כד תכפייה סטרא אחרא, אסתלק יקרא דקוצ"ה צולוהו עלמין - [שכונכה הסטרא אחרא, מתעלה כבוד הקב"ה בכל העולמות].

כאן האריך הרב בעל התניא זלה"ה בביאורו, ולבסוף מסיים בביאור הזהה: וכאשר למטה נעשה תכפייה סטרא אחרא, דהיינו העצרת הנמנעם וההסתרה, שיהיה צמיגת גילוי אלקות 'נפשה האדם', על ידי זה נעשה למעלה גם כן גילוי אלקות, שלא יהיו צמיגת 'כלים' המסתירים את האורות, וזה שכתוב (ויקרא יא מד) 'והתקדשם וקייסם קדשים פי קדוש אני ה' (ה'), וללאורה אין זה טעם, שלפי שהוא יתברך קדוש נריים ישראל להיות גם כן קדושים. אך הענין צפירוש 'והתקדשם' הוא כמאמר רבותינו ז"ל (עין יומא טז) קדש את עמך צמותך לך, דהיינו להיות תכפייה סטרא אחרא, שלא יסתירו השמים והארץ וכל גשמיות העולם על אור קדושתו יתברך, ועל ידי זה יהיה למעלה גם כן קדוש אני ה' (ה'), 'דקדוש' הוא לשון 'הבדלה' כנודע, והיינו שיהיה צמיגת גילוי עמוות אלקותו יתברך שלמעלה מנמנעם הכלים שמגבילים האורות, כי צמעה המאמר צוהר הקדוש שנוצר למעלה: 'כד תכפייה סטרא אחרא לתתא, אסתלק יקרא דקוצ"ה צולוהו עלמין'. וביאור הענין: דהיינו, על ידי תכפייה סטרא אחרא, בה שהועבר הנמנעם וההסתרה למטה בעולם הזה דשמים וארץ הגשמיים המסתירים מנפש האדם אמיתות השגחתו ומציאותו יתברך, על ידי זה אסתלק יקרא דקוצ"ה צולוהו עלמין, דהיינו שגם למעלה מתגלים האורות וצוקעים דרך הכלים כנוצר לעיל, ואסתלק יקרא דקוצ"ה צולוהו עלמין, הם עלמין קמיינין ועלמין דתלתיין. וזהו המכוון בתורה ומלות שגורמים על ידי זה השראת אור אין סוף.

וזוהו ענין המעשה דמרגלים, שלא רצו ליכנס לארץ ישראל, מפני ששורשם הוא מצמיגת מלכות העליונה הנקראת 'לאה' עולם המחשבה, וטענו למה צריכים לירד להיות צמיגת עולם הדבור שהוא צמיגת

להבין שורש ענין המעשה דמרגלים למעלה צמה שלא רצו ליכנס לארץ ישראל וגיני אותה. יש לומר דהנה מצוה צען חיים (ש"יב פ"א) דשורש נשמת המרגלים הוא מצמיגת 'עולם המחשבה', שנשמתם באה מחלק העליון של המלכות הנקראת 'לאה' שעיקר תיקונה על ידי עבודה במחשבה, כי הם היו מדור המדבר שנקראו 'דור דעה' שעבודתם היתה במחשבה ודעה, ועל כן לא רצו להשפיל את עצמם ליכנס לארץ ישראל שהוא מצמיגת 'עולם הדבור', שהוא חלק התחתון של המלכות הנקראת 'דחל' שעיקר תיקונה על ידי עבודה בדיבור ובמעשה.

ולחבין ציבור הדברים הללו, צהיות שידוע שעיקר המצוה צניסית ארץ ישראל הוא כמו שכתוב (דברים ו א) לעשות צדק אשר אתם עבדים שמה לרשתה, דהיינו לקיים שם המורה והמצוה, כי יש כמה מצוות שתלויות בצדק דוקא, כמו צנין צית המקדש ודומיהן. והענין הוא, כי הנה עיקר המורה והמצוה הוא להצדיל צין הטור וצין הטמא, דהיינו צמיגת 'צדורים' לצר הטוב מן הרע, שנתערבו על ידי השבירה דמלכין קדמאין דתהו, שאז נפלו רפ"ח נילוצין דתהו ונתלבשו צקליפת נוגה, וזה גרם להיות מעורבים טוב ורע כידוע, והם צריכים עלייה, והיינו על ידי שיתבררו ויפדרו תלה מן הרע הקשור בהם, ואז יהיו יבולים אחר כך להתעלות למעלה למקור שורשן, והוא ענין המצוות מעשיות מצוות עשה ומצוות לא תעשה, שעל ידי הלא תעשה נפרד הטוב מן הרע, ועל ידי העשייה הוא צמיגת עליית הטוב למעלה. דהיינו על דרך משל, כשעושה איזה מצוה כגון שנוטל תרומה לנענע זו או אמר ועושה ממנו צניסית, שהתרוג והצמר הם מצמיגת 'נוגה' שהטוב מעורב שם ברע, וכשעושה זו המצוה הרי הוא ממשך זו השראת אור אין סוף, ונכלל הטוב צבור אין סוף הנמשך על ידי המצוה הזאת.

אך צמאת אין זה מובן, כי האין יגרום האדם צמיגת השראת אור אין סוף על ידי שיעושה המצוה, כי מה שייכות והתחברות יש לו לאלקות על ידי שנוטל התפילין ומתעטף צניסית, איזה כח יש בעשייה הזאת לגרום על ידי זה

אור השבת מביא ניצוץ של חרטה:

ובזה ממשיך להבכיר את הניצוץ יותר ויותר עד שנדלק אור גדול בקרב נשמתו, מה שאין כן האשכנזי יושב על מקומו בשקט ובאמצע תפלתו העצלה פתאום הכריזו בשמים הבת קול ונכנס הניצוץ בלב, ומרגיש כאילו אחד דחפו, אז אומר 'אין מינוט' הוא סוגר את הסינור וסובב לזמין ולשמאל לראות מי הוא אשר דחפו באמצע התפלה, וביני לבניי כבר פרח הניצוץ ונכבה, וזה כוונת 'רשעים מלאים חרטה' שעם כל החרטה הנשלחים אליו הוא נשאר חס ושלום כמו שהיה.

סוד מרע קודם ועשה טוב:

ונחזור לעניינינו, שבכל ערב שבת יורד משמים אור גדול ונפלא אל כל נשמת ישראל, אבל אם האדם מלא בוהמא אז נכבה תיכף הניצוץ של אור, ולכן נצרך מאוד שבכל ערב שבת יעסוק בענין סוד מרע, להסיר את התאוות הגשמיות שהם כמו מחיצה המפסקת בעדו ובעד הקדושה, ואחר כך יקיים ועשה טוב לעשות פעולות שישאר בו אור הניצוץ ויבעיר יותר ויותר.

ובזה מבאר בנועם אמרוי מה שמצינו במעשה מכירת יוסף, שכאשר שב ראובן אל הכור רצה להצילו, ולמה לא הצילו מתחילה בשעת מעשה, אכן לפי זה מובן, כי ראובן התיירא שהחטא שלו יגרום שלא יצליח להציל את יוסף [הגם שאמר חכמינו ז"ל שלא היה בו אפילו נדנדוד של חטא, אבל ראובן לעצמו חשבו כחטא כמו שהתורה קראתו בשם חטא], כי מעשה הטוב שלו יתבטל ברוב הרע [שחשב שיש] בקרבו, לכן חזר מקודם אל שקו ותעניתו לשוב על החטא, ואחר כך חזר להציל את יוסף מן הכור.

ועתה מבאר דכיון שאור השבת גדולה מאוד מאוד, לכן בהכרח שיגיע קצת אור לכל אחד ואחד מישראל ממש, וכל אחד ואחד באיזה מצב שהוא מוכרח שיכנס בו קצת מאור השבת, רק שהרשע מכבה את הניצוץ בהמון קש ותבן של הבלי עולם הזה ותאוותיו, ובאמת הרי יש רהמנות גדול על אורות הקדושה הבאים אל האדם מן השמים כעין ניצוץ אש בכונה מיוחדת להדליק ולהבכיר את נשמתו, וזה האדם מכבה אותן במעשיו הלא טובים, וזה כוונת אומרם ז"ל רשעים מלאים חרטה ולכאורה למה נקט לשון 'מלאים', אכן לפי זה יובן, כי בכל רגע ורגע שופע ממרום עוד ניצוץ ועוד ניצוץ, וברגע שמגיע אל האדם אוחזו רוח טהרה של חרטה, אבל היות שהאדם הוא 'מלא' עביות וחומריות של תאות עולם הזה והבלי, הניצוץ קודש נתבטל ברוב הקליפות רח"ל, ונמצא שכל החרטה היה בתנם.

והנה ידועים דברי רבינו הבעל שם טוב זלה"ה על אומרם ז"ל 'בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה', קדשה אם אין שומעין אותה מה תועלת יש בהכרתה, ותיירץ שאין שומעין באונים אבל מרגשין בהמו, והן המה הרהורי תשובה הבאים בכל יום (עין כולל מתנה אפרים סר"פ שלח), ושמעתי בשם הרה"ק רבי אלעזר שפירא מקוויאשד זלה"ה שהסביר בזה החילוק בין 'חסיד' ל'אשכנז' (כן היו קורין את היהודים המודרניים), כי כשיארע לחסיד שעומד באמצע התפלה והוא בקצת עצלות ואין לו מוחין להתפלל, ופתאום הכריזו בשמים הבת קול ונכנס ניצוץ בלב, ותיכף כשאחזתו ההתעוררות קופץ ממקומו ומתחיל להתנועע ולהתפלל בקול ובהתלהבות,

ביאור משולב

תוכן העניין: (א) אם אינו מסיר כוחות הרע לא יועיל עשיית הטוב. (ב) קודם כניסת אור השבת נצרך לטהר את הגוף. (ג) ראובן התיירא להציל את יוסף קודם ששב בתשובה כדי שלא לקלקל המצוא.

מְרַע וְעֵשָׂה טוֹב, פִּירוּשׁ שְׂדוּקָא כְּסֵדֵר הוּא יַעֲשֶׂה מִתְחִילָה 'סוּר מְרַע' וְאַחַר כֵּךְ יַעֲשֶׂה טוֹב, לְהַקְדִּים עֹיִבַת הָרַע לְהַסִּיר תְּחִלָּה מִעֲלָיו בְּגֵרֵי הַצְּאִים, וְאֵז וְיִלְבֹּשׁ אֶתְּךָ מְחֻלָּצוֹת לְקַבֵּל הָאֵוֶר כִּי טוֹב.

וְהַבְנַת הַכְּתוּב הוּא, שְׂמוּכְרָה שִׁיחִיה נִדְרָשׁ דּוּקָא כֵּךְ, וְכוּנַת דּוּד הַמֶּלֶךְ הוּא לְהוֹרוֹת לְנו דְהַדְרָךְ הַנְּמוּן, שְׂבֻכְדִי לְהַגִּיעַ אֶל הַחַיִּים וְהוֹטֵב מוֹכְרָה לְהַעֲשׂוֹת כְּסֵדֵר שְׂנַכְתָּב בּו וְלֹא בְּהִיפָּה, וְהַעֲנִין יוֹבֵן מִמָּה שְׂנַכְתָּב אִם יִרְצֶה ה' בְּחֶלֶק הַשְּׁנִי (דְרוּשׁ ד פּוּק א אֵוֶר יֵאָדָּר).

וּבְדַרְכֵינוּ אֵלֶּה בֵּן שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁם מוֹפֵת הַדּוֹר אִישׁ אֶלְקִים קְדוֹשׁ הַמְּפֹרָס, מוֹהַר"ר יִשְׁעִיָהוּ זְכוּר לְחַיֵּי עוֹלָם, מְנִיד מִיִּשְׂרָאֵל קְהִלָּה קְדוֹשָׁה 'דִּינוּוִי' (מִתְלַמְּדֵי הַר"ק הַרְבִּי ר' אֶלְיָמֶלֶךְ זֵלֶה"ה), שְׂפִירָשׁ בֵּן דְּבַרִּי הַגְּמֵרָא (קִדְוִישׁ יג.) 'כֹּל מִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ בְּמִיָּן גִּימִין וְקִדְוִישׁן לֹא יֵהִי לוֹ עֵסֶק עִמָּהֶם, פִּירוּשׁ מִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְגַרְשׁ מִקְרָבוֹ אֶת הָרַע תְּחִילָּה, וְלִפְטוֹר אֶת עֲצָמוֹ בְּנִט בְּרִיתוֹת, הֵינִי לְכַרּוֹת וְלִהְרַחֵק מֵאֵתוֹ הָרַע שְׂבֻכְכֵּב, וְאַחַר כֵּךְ לְקַרֵּשׁ עֲצָמוֹ לְהַכְנִים אֶת הַקְּדוּשָׁה אֲצִלּוֹ, אֲדָם כֹּהֵל לֹא יֵהִי לוֹ עֵסֶק עִמָּהֶם, כִּי מְגַרְעוֹת נִתְּנָן לְכִית גּוֹרֵם חֲסוֹן לְגוֹפֵם, לְהַכְנִים אֶת הַקְּדוּשָׁה אֶל תוֹךְ הַפְּסוּלֹת וְהַרְעָה כִּי נִיּוּצִי הָאוֹר וְהוֹטֵב יִתְבַטְלוּ בְּתוֹךְ הָרַע חֵס וְשִׁלּוּם, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְגַרְשׁ תְּחִילָּה שׁוֹרֵשׁ הָרַע שְׂבֻכְכֵּב, כִּדִּי לִיּוֹכַךְ אֶת נַפְשׁוֹ וְלִמְהַרּוֹ, וְאַחַר כֵּךְ תוֹכֵל לְשַׁרְוֹת עֲלָיו הַקְּדוּשָׁה וְאוֹר הַחַיִּים לְחַסוֹת תַּחַת צֶל כְּנַפֵּי הַשְּׂכִינָה.

וְכֹהֵן פִּירֵשְׁתִּי מֵאִמֵּר חֲכָמֵינוּ ז"ל (פְּסִיקְתָא הוּבָא בִּילְקוּט תְּרִי עֶשֶׂר רִמּוֹ תְּקִי"ו) עַל פְּסוּק (בְּרַאשִׁית לו כט) 'וַיִּשָּׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹד בּוֹ, רַבִּי בְּרַכִּיָּה אֹמֵר, אִמֵּר לוֹ הַקְּבִי' לְרֵאוּבֵן אֵתָּה פִּתַחַת בְּתִשׁוּבָה תְּחִילָּה, חִיִּיךְ שֶׁבֵן בְּנֵךְ כֹּה וּפּוֹתַח בְּתִשׁוּבָה תְּחִילָּה, שְׂנַאֲמֵר (הוֹשֵׁעַ יד ב) 'שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְהוּא תְּמוּהָ עֵבֶן כֹּל רֹאִיו בְּשֵׁנֵי קוֹשִׁיּוֹת, [א] שְׂהַתוֹרָה קְרַמָּה לְהוֹשֵׁעַ, וְהַתוֹרָה כְּבֵר פִּתַחַח בְּתִשׁוּבָה דְכַתִּיב (דְּבָרִים ד ל) 'שָׁבָתָ עַד ה' אֶלְהֵיךָ, וְאִיךְ אִמֵּר שְׂהוֹשֵׁעַ הִיָּה רַאשׁוֹן לְצוּוֹת עַל הַתְּשׁוּבָה. [ב] שְׁנִית, הֵלֵא יוֹדֵעַ שְׂאֵדֵם הַרְאשׁוֹן וְקוֹן עֲשׂוֹ תְּשׁוּבָה, וְהֵם הֵיוּ קוֹדֵם רֵאוּבֵן. אֲבָן יִתְכֵן לְדַבְרֵינוּ, כִּי הֵנָּה מָה שְׂשֵׁב רֵאוּבֵן אֶל הַכּוֹר הִיָּה לְעִשׂוֹת מְצוּהָ גְדוּלָּה שֶׁל הַצִּלָּת נַפְשׁוֹת, וְלִהְחִיִּיר בֵּן הַחֲכִיב לְאֲבִיו, כְּמוֹ שְׂאִמְרוֹ בְּמַדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פֶּרֶשׁה פ"ד וּבִילְקוּט ש"ס), וְקוֹדֵם לִזֶּה הִיָּה עוֹסֵק בְּשִׁקוֹ וּבְתַעֲנִיתוֹ וְעֵשָׂה תְּשׁוּבָה עַל בְּלִבּוֹל יְצוּעֵי אֲבִיו שְׂנַחֲשֵׁב לוֹ לְחַטָּא, כְּמוֹ שְׂכַתְּבֵם שֶׁם בְּמַדְרַשׁ, וְעַל כֵּן אִמֵּר לוֹ הַקְּבִי' לְרֵאוּבֵן אֵתָּה פִּתַחַח בְּתִשׁוּבָה 'תְּחִילָּה', כְּלוּמֵר אֵתָּה הוֹרִית שְׂצַרִּיכִין לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה 'תְּחִילָּה' הֵינִי קוֹדֵם עֲשִׂיּוֹת הַמְּצוּוֹת, בְּדַרְךְ הַנּוֹכַח לְעֵלֵי שְׂצַרִּיכִין לְעֵסֶק מִקְדָּם בְּסוּר מְרַע וְאַחַר כֵּךְ בּוֹעֲשָׂה טוֹב, וְלִכֵּן חִיִּיךְ שֶׁבֵן בְּנֵךְ כו' הַנְּבִיא הוֹשֵׁעַ יַעֲוִיר גַּם כֵּן עַל תְּשׁוּבָה תְּחִילָּה, שְׂנֵם הוּא בֵּן הוֹחִיר וְאִמֵּר תְּחִילָּה 'שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל' וְגו' וְאַחַר כֵּךְ יִקְרָךְ טוֹב, שְׂקוֹדֵם קִיחַת הַטּוֹב צָרִיךְ אֵתָּה לְשׁוּבָה תְּחִילָּה, כִּדִּי שְׂיִוְכַל לְשַׁרְוֹת כֵּךְ וְשִׁלָּא יִתְכַבֵּל בְּרִבּוֹ הַפְּסוּלֹת, עַל כֵּן צוּה הַנְּבִיא הוֹשֵׁעַ עֲשֶׂה תְּשׁוּבָה תְּחִילָּה, וְתוֹכֵל אַחַר כֵּךְ לְקַחַת הַטּוֹב, כְּמַבְאֵר לְמַעְלָה.

המשך עלה ה

למעלה דיברנו שצריכין לעשות כמה סוגי פעולות הכנה לשבת, להסיר הצפרנים [ההשערות כשהן גדולות] להעביר הסדרא ולרחוץ גופו ולטבול במקוה, בכדי לעשות פועל דמיוני לעורר בקרבו הכנעה ובושה כדי שיוכל לשוב בתשובה, לזכך ולטהר את גופו שיוכל השבת למצוא במקום בקרבו, אבל השומים וחסידי הרעת אינן נותנין לבם להסיר מקודם תאות ושורש הרע שבלבם, וממילא לא נוכח גופם ונפשם שיהיה מקום וראוי למשכן ה', והגם שעושה הפעולות של הכנה בפועל המעשה נכזר, אבל כולם נשאר בחינניות, ולא הועילו כלום לעורר את נשמתו להטהר ולקרב אל ה', ולכן אז בהאיר אור קדושת השבת בעולם, בורח השבת מנפשות אלו, ולא אור ננה [מאיר] עליהם, כי אין מקום לאור השבת לישוב על הכסא מוזהמת מבלבלי עונותיו, כי האדם הפסיד לעצמו שלא שב מחטאיו, ועונותיו גרמו לו הרעה כמו שאמר הכתוב (משלי ה כב) 'עוֹנוֹתָיו יִלְבְּדוּ אֶת הַרְשָׁע וְיִבְכְּלוּ מִטָּאָתוֹ יִתְמַךְ וְיִפֹּרֵשׁ רִשׁוֹ' 'לכדנו' כמו ילכדוהו, 'יתמך' יתלה, שהתלוי נתמך בחבל שהוא תלוי בה, והכוונה שעונות הרשע גרמו לו העונש הרעה, ואדרבה השבת מצער עצמו על שאין בגוף האדם מקום מוצא להשראת הקדושה.

ואם [והגם] אשר לגודל אור הקדושה השופע מבורא כל עולמים כרוך הוא וברוך שמו, לא ימלט שיגיע גם עליהם מעט דמעט מהבהקת זיו אור המאיר בו, כמו כשמאיר אור השמש בתוקף גדול מאוד, אז אפילו יכסו את הלהותות בווליון עב, בהכרח יכנס מעט אור מן החרכים, עם כל זה נרמז בזה לאדם שמקבל רפואה, ולא יזכך וניקה מקודם קיבת הגוף מנפונת הוזהמא והפסולת הנמצא בה, ואז כורא הרפואה שהוא אוכל ושותה הוא לריק, כי נתבטל ברוב הפסולת שבו, ואין מועיל לו הרפואה הזאת, כן אותם האנשים אשר לא דרשו ולמדו היטב איך לעשות תשובה בערב שבת, המה מכניסים את הטוב ברע היינו אור השבת בזהממת העבירות, ועבירה שבתוכם מכבה את המצוה, ונדמה למה שאמר הכתוב (קהל י א) 'זְבוּגֵי מִן תִּבְּאִישׁ יִבֵּעַ שִׁמְן רֹקֶת' [פירש רש"י ז"ל, בימי החורף שאין בזבובין כח, והם קרובים למות, גם זבוב כוח] אם בא לתוך שמן רוקח ומתערב בבשמים, הוא מבאישו, הרי דבר קל שמפסיד דבר חשוב, ומגרעות נתנו להקדושה שנופל לתוך הקליפה שניצוץ הקדושה הנופל לתוך הקליפה נגרע מערכו ונתבטל.

ובדרך מאמר ברותינו ז"ל 'רשעים מלאים חרטה' כי החרטה הוא ניצוץ אור ה' המאיר בלבו של אדם, אבל כיון שהאדם מוזהם בגוף מלא עונות, מתבטל תיכף כל הניצוץ ואינו מביאו לידי מעשה תשובה, ולכן הגם שיש להם הרהורי תשובה אף על פי כן אינם עושים הטוב כיון שהניצוץ נתבטל לגמרי, ותיכף בהגיע אליהם האורה של ניצוץ החרטה, נתבטל תיכף בהחשבות ותאות רעות והרהורי הלב שרעתו ולבבו ממולא מהם, באופן שהניצוץ הקדוש לא יוכל לפעול פעולתו, עבור ביטולו בהרע שבלבבו.

וְדוּד הַמֶּלֶךְ כִּיּוֹן וְאִמֵּר עַל עֲנִין זֶה (תְּהִלִּים לד יג) מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים וְגו', עַד סוּר

שהוא שעת סכנה, ובעת כזה איתרע המזל וממילא מתעורר קטרוג חס ושלום, וצריכין זכות להנצל, וכמו כשרואין שור שנפל לארץ שאומרים אם השור כבר מונח על הארץ אזי 'מהר הבא סכין לשוחטו', כן רוצה המקטרג לנצל את הסכנה לענוש את האדם, ולכן צריכין להתפלל הרבה ולהרבות מצות וזכותים, ובמיוחד אלו המצות המיוחדות להם כמו מצות חלה והדלקת הנה, וכמו שאומרים בזמירות שבת קודש, (כפיית 'יום שבת קודש הוא') נְשִׁים גִּרְתֵי תְּדַלְקֶנָּה, וְחַק גְּדוֹת תַּחֲזִיקֶנָּה, וְהַחֲלוֹת תַּסְיִקֶנָּה, יִגְן בְּעֶדְוֹ זְכוּתָן, יוֹם בֹּא עֵת לְדַתָּן, וְאִם לֹא עָבְרוּ וְנִזְהָרוּ, אֲזִי קְרוּבָה לְדַתָּן, ובכח אלו הזכותים נסתתמו פי המקטרגים וניצולים.

ומקשי בגמרא וגברי היכא מיבדקי, היינו אימתי יש זמן כזו אצל האנשים גם כן שיתעוררו בתשובה מחמת הקטרוג המתעורר עליהם, ומתריץ 'בשעה שעוברים על גשר רעוע' או שאר מקום סכנה, דאמר רבי ינאי לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה, לומר שעושין לו נס, שמא אין עושין לו נס.

ונמצא מדבריהם, שכאשר האדם נוסע בדרך, שעליה אמרו חכמינו ז"ל (ירושלמי ברכות פ"ד ה"ד) כל הדרכים בחזקת סכנה או שהוא נמצא בשאר מקום סכנה, אז הוא זמן ביקור פנקסו, ואז הוא נדמה להשור שנפל שרוצה המקטרג לבקר פנקסו ולענושו בעת הזאת, ולכן צריכין הרבה זכותים להנצל, ואכן לזה תקנו חכמינו ז"ל לומר תפלת הדרך להנצל מן הקטרוג שנתעורר על ידי שהוא נמצא במצב של סכנה חס ושלום.

אכן אם בצאת האדם לדרך עומד איש אחד ומקיים בו 'מצות לויה', אז אין הנוסע בחזקת סכנה כלל, כי הוא אינו אותו האדם ההולך רק האיש הנמצא בביתו, ועל האיש הנמצא בבית אין שום קטרוג כי הוא אינו במקום סכנה, ואינו במצב של השטן מקטרג בשעת הסכנה, ולכן ניצול האדם ההולך מאותו הקטרוג, ולזה אמרו חכמינו ז"ל על מי שאינו מלוה שהוא כאילו שופך דמים, שבוה שלא ליווה הכניס את ההולך למצב של סכנה, מה שאין כן כשמלווהו ארבע אמות כהלכה אז מתהפך ההולך להיות כאיש המלווהו, ואותו האיש הרי נמצא בביתו ואינו במקום סכנה כלל, לכן הוא משומר על הדרך.

וכעין המסופר על הגה"ק רבי עקיבא אייגער זלה"ה, שכאשר נערכה חתונת בתו (עם הגאון רבי חיים שמואל בירנבוים זלה"ה בעל מעשה חושב) בעיר בראד, לא נסע על החתונה מגודל טלטול הדרך, בחוששו שיהיה לו גרמא להרבה ביטול תורה, אך ביקש במכתב מאת הגאון הצדיק המפורסם רבי אפרים זלמן מרגליות זלה"ה בעל מטה אפרים שהיה גדול העיר בראד, שישתתף על החתונה בשליחותו, והנה דרכו של בעל מטה אפרים היה כאשר השתתף על איזה חתונה שלא ישב שם רק איזה רגעים, ותיכף הלך במהירות לעסוק בתורה, כי זמנו היה יקר מאוד בהיותו בבחינת 'תורה וגדולה במקום אחת', וגם היה מתמיד עצום

בתורה הקדושה בכל רגע ורגע, אך בחתונה הזאת של בת הגה"ק ר' עקיבא אייגער כל הציבור ראו כן תמהו שישב שם כמה וכמה שעות בניחותא ולא מיהר עצמו כלל, וכאשר שאלו אותו על זה, ענה ואמר הלא שלוחו של אדם כמותו, ואני רוצה להיות עוד איזה שעות רבי עקיבא אייגער.

ובזה פירש הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפאלי זלה"ה באופן נפלא את הפסוק וְיָהִי בְשִׁלַח פְּרַעֲהָ אֶת הָעָם, וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דְּרַךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא, ואיתא במדרש על תיבת וְיָהִי שהוא מלשון ווי היה, היינו שהיה צער וצעקת וויי שפרעה שלח ולייה את העם, כי כאשר פרעה הרשע ליוה את העם נכנס בהם תכונת הרע של פרעה, ובאופן זה לא יוכלו להיות כלל ישראל, ולא יתקיים רצון השי"ת שאמר בְּהוֹצִיאֶנְךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹקִים, כי ישארו בתכונתו הרשעה של פרעה, ולכן החכים השי"ת ושינה את מהלכם, כי תכונת המשלח אין נכנס בהשליח רק אם השליח הולך על דעת המשלח, דהיינו על הדרך שכיוון המשלח שילך, מה שאין כן אם השליח משנה דרכו ומהלכו, אז הרי הוא מנתק עצמו ממשלחו ואינו עוד שליחו של אדם, והרי הוא אדם לעצמו. וזה שאמר הפסוק וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דְּרַךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כפי שחשב פרעה שילכו שם, פי קרוב הוא שבאופן זה הרי הם קרובים לחזור למצרים, אך אם הולכים בדרכא אחרינא הרי הם הולכים ברשות עצמם, ויכולים להתדבק בהשי"ת ולקבל התורה, עד כאן דברי הרה"ק הרבי ר' זושא זלה"ה (וכן הוא בנועם אלימלך שם, וכעין זה בספר עצי חיים פ' בשלח על דרך הדרוש).

ופעם אמר הרה"ק מסאטמאר זלה"ה, שלזה לא מובא בשלחן ערוך מצות לויה, כיון שלא לכולי עלמא גמירי, כי אם הרשע ילוה את אדם חשוב אזי עוד יפירע לההולך, כי מחשבותיו ומעשיו הלא טובים שעושה בביתו מזיק יותר.

ועתה נחזור להתבונן בפרשת שלח, שיש קושיא חזקה מאוד בריש הפרשה, משה רבינו בחר אנשים כשרים וצדיקים שיהיו ראויים לשליחות נחוזה כזו לרגל את הארץ, כאשר מעיד הכתוב פְּלִם אֲנָשִׁים רְאִשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הָמָּה, ופירש רש"י ז"ל כל אנשים שבמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו, [ויש להתבונן שהתואר 'כשרים' שבתורה הכוונה על צדיקים וקדושים למעלה למעלה מהשגה, כידוע העובדא שכאשר ביקר פעם הרה"ק רבי אשר ישע"י מראפשיץ זלה"ה אצל הרה"ק בעל ישמח משה זלה"ה בעירו אוהעל, אמר אז הישמח משה לנכדו הרה"ק בעל ייטב לב זלה"ה, שהרב מראפשיץ הוא ערליכער איד, ובכל פעם כשסיפר נכדם מרן הרה"ק הדברי יואל מסאטמאר זלה"ה היה מוסיף בצחות, שבדורות הקודמים היה התואר 'ערליכער איד' דבר גדול, וכשיאמרו התואר הזה על הצדיקים שבדורותינו יתקצפו על שאין מעריכים אותם כראוי 'און הערשט וואר וועט עס אויך נישט זיין' (וגם זה התואר 'ערליכער איד' לא יהיה אמת), על כל פנים הרי מעיד הכתוב על

המרגלים שבאותה שעה היו צדיקים גדולים מאוד. וכאשר נלמוד קצת יותר באותו פרשה נאמר (פסוק כו), וַיִּלְכְּוּ וַיָּבִיאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֲרֹן וְאֶל כָּל עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל מִדְּבַר פֶּאֶרְוֹ, ופירש רש"י מקיש הליכתן לביאתן, מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה, ומאוד יתרשע הלומד ויקשה, הלא בשעת שנבחרו על ידי משה רבינו עדיין היו צדיקים כשרים, ובשעה שהתחילו לילך כבר היו רשעים בעצה רעה, ואם כן באיזה רגע קרה השינוי הגדול בחייהן מקצה אל הקצה.

אכן התירוץ הוא, שבו הרגע שדרכו הפסיעה הראשונה בשליחות הערב רב לרגל את ארץ ישראל, תיכף באותה הרגע נתהפכו האנשים הכשרים לרשעים ה", כי נכנס בהם תכונה רע מן המשלחים, והגם שבכאן בפרשת שלח לא נתבאר היטב מי המה המשלחים, ונראה כאילו משה רבינו הוא הוא המשלח, אכן דברי תורה עשירים במקום אחר, ובמשנה תורה בפרשת דברים מבואר היטב בפסוק (דברים א' כב) וַתִּקְרְבוּן אֵלַי פְּלִם וַתֹּאמְרוּ נְשַׁלְחָה אַנְשִׁים לְפָנֵינוּ וְנַחְפְּרוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ, ופירש רש"י ז"ל שהיתה קריבה שאינה הוגנת, בערבוביא, ילדים דוחפין את הזקנים וזקנים דוחפין את הראשים, ואחר כך אמר משה רבינו וַיִּיטֵב בְּעֵינֵי הַדָּבָר וְאָקַח מִכֶּם שְׁנַיִם עֹשֵׂר אַנְשִׁים, ונראה לכאורה שהיה רצון משה רבינו לשלוח מרגלים, לכן בא רש"י ז"ל לברר הענין שלא כן היה, רק הם ממש אנסו והכריחו את משה רבינו לשלוח את המרגלים, והוא משל לאדם שאומר לחבירו 'מכור לי חמורך זה', אמר לו 'הן', נותנו אתה לי לנסינו (לראות אם אכן טובה היא), אמר לו 'הן', [האם אתה נותן לי לנסותה גם] בהרים וגבעות, אמר לו 'הן', כיון שראה שאין מעכבו כלום אמר הלוקח בלבו בטוח הוא זה שלא אמצא בו מום, מיד אמר לו 'טול מעותיך ואיני מנסה מעתה', אף אני [אמר משה רבינו] הודיתי לדבריכם, שמא תחזרו בכם כשתראו שאיני מעכב, ו[משום ש] אתם לא חזרתם בכם [הוכרח לשלוח את המרגלים], נמצא מדברי רש"י אלו שמשה רבינו היה ממש ברשת מדברי הערב רב שהוכרחו אותו לשלוח את המרגלים, נמצא שלא הוא היה המשלח רק הערב רב, וכאשר הלכו אלו המרגלים בדרכם נתלוו מכל ישראל וממשה רבינו, אבל למעשה נכנס בהם דעת המשלח הוא התכונה רעה ממחשבת המשלחים האמיתיים.

ונסיים במדה טובה מרובה, כאשר האדם משעבד עצמו להשי"ת ותורתו הקדושה, ועושה כל חייו כשליח הממלא תפקידו ושליחותו לקיים תרי"ג מצות התורה, ולפרסם כבוד שמו יתברך בעולם, אזי הרי הוא נתקדש מאוד מאוד, ונעשה מרכבה לשכינה כי הוא כביכול שליח מהשי"ת לעשות כמצותו, ואז הרי הוא דבוק בהשי"ת באמת, וזה שאומרים קודם כל מצוה אשך בששנו במצותינו, ועל זה אמר הכתוב וְאִתְּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים פְּלִם הַיּוֹם, שזוכה לחיים נצחיים בעולם הזה ובעולם הבא, ובְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכֵּיר אֶת שְׁמִי אָבֹא אֵלַי וּבְרַכְתִּיךְ.

יצא לאור ע"י
מכון שפתי חן

לקבל, לנדב, להעיר על הגליון וכן לקבל הגליון על הפאסט נא להתקשר עם המכון
646-838-1822
gilvonsc@gmail.com

זכות פרנס הגליון נתנדב

לעילוי נשמת רב האי גאון וקדוש, צדיק נשגב
מרן רבינו יהושע בן רבי יוסף בוקסבוים זלה"ה ז"ע
אבד"ק ור"מ גאלאנטא יצ"ו
רבו המובהק של רבינו מוהרש"ק זלה"ה בעל שפתי חן
נעקד"ה יום כ"ט סיון שנת תש"ד כ"פ